

Det största feltänket i kyrkan, Kyrkans tidning NR 4 – 2026, sid 27

Debatt

Pastorat

Bo Gunnar Åkesson, Kyrkoherde em

Glatt meddelar KT att nya storpastorat bildas! Precis som om det var en nyhet.

De flesta som jobbar i kyrkan har stor erfarenhet av storpastorat och nackdelarna är väl kända: en fortgående nedmontering av kyrkans arbete och närvaro i lokalsamhället.

Ett främlingskap för kyrkans medarbetare bland församlingsborna. Ett tapp av församlingsidentiteten som borde vara kyrkans främsta tillgång.

Med en dåres envishet fortsätter man med storpastorat trots allt och de enda som är glada är organisationskonsulterna. Detta är det största feltänket i kyrkan.

Svar på *Det största feltänket i kyrkan, Kyrkans tidning NR 5 – 26, sid 25*

Rätt tänkt för församlingens uppgift

Bo Gunnar Åkesson talar om dårskap och påstår i sin debattartikel att Svenska kyrkans viktiga strategiska beslut har sin grund i vad organisationskonsulter tycker. Alla vi som läser Kyrkans tidning, protokoll från församlingsråd, kyrkoråd och kyrkofullmäktige inser direkt att det inte är så. I stället för att misskreditera yrkesgrupper (journalister och konsulter) och förtroendevalda borde Åkesson lyssna på organisationskonsulters generella teorier om organisationers uppbyggnad i förhållande till deras respektive uppdrag. Inför de stora utmaningar som Svenska kyrkan har vet jag att det mest kristna måste vara att spjärna mot den nostalgi som får oss att "längta hem eller tillbaka till något förlorat". Själv har jag arbetat som präst sedan 1983, och som kyrkoherde 15 år i stora enheter och 20 år i en liten enhet. Jag har alltså erfarenhet av båda sammanhangen när jag uttalar mig om för- och nackdelarna med det stora respektive det lilla. Jag vet att den stora enheten är mest ändamålsenlig för att leva upp till församlingens grundläggande uppgift, enligt KO 2 kap. 1 §), att fira gudstjänst, bedriva

undervisning och utöva diakoni och mission. Att regionala faktorer liksom geografiska förhållanden och stiftsmässiga strukturer behöver vägas in, och ibland väger över har jag klart för mig.

Nostalgi, ibland klädd i teologisk dräkt eller i sådana ord som Åkesson använder (nedmontering, främlingskap och församlingsidentitet) är en av utmaningarna som Svenska kyrkan nu står inför. De 10 andra är följande enligt betänkandet *Närhet och samverkan* som har den formella beteckningen *Svenska kyrkans utredningar 2011:2*, och som uppmuntrat reflektionen kring nödvändigheten av att skapa större enheter:

1. En minskande andel av befolkningen tillhör Svenska kyrkan
2. Risker för marginalisering
3. Ekonomin krymper
4. Det ser inte likadant ut överallt
5. Kyrkobyggnaderna ett gemensamt intresse
6. Kraven ökar på väl fungerande administration mm
7. Framtiden erbjuder nya samverkansmöjligheter
8. Utrymme för ideellt engagemang
9. Behålla det lokala engagemanget
10. Ekumenisk samverkan

I *Närhet och samverkan* som föregicks av en bred remissrunda i församlingar och pastorat i hela Sverige, står att läsa "När vi talar om `utmaningar från framtiden´ är det uttryck för att vi ser utmaningar som Svenska kyrkan redan nu möter//Det går inte att vänta och hantera förändringarna först när de blir ännu tydligare eller redan har inträffat." (*Svenska kyrkans utredningar 2011:2*, s. 222f).

Kristian Lillö, kyrkoherde i Helsingborgs pastorat, kontraktsprost